

DATUM
2021-03-17TJÄNSTESTÄLLE, HANDLÄGGARE
Annica Larsson Ahlstedt

Dnr M2020/02005

Yttrande

2021-03-17

Miljödepartementet
Kemikalieenheten, Kemikalier och avfall

Remiss av SOU 2020:72 Ett producentansvar för textil (dnr M2020-02005)

Sammanfattning

Södra är en internationell skogskoncern och har skapat världens första storskaliga process för återvinning av textilavfall av blandmaterial. Genom att kombinera cellulosa från trä med återvunnet textilavfall gör vi en dissolvingmassa som är färdig att användas för tillverkning av nya textilvaror.

Södra är positiva till införandet av ett producentansvar för textilavfall. Volymerna av textilavfall är stora, vilket gör att fiberåtervinning bör jämföras med remake i lagtexten för att kunna uppnå det ställda målet om att 90% av det textilavfall som samlas in via insamlingssystemet ska förberedas för återanvändning eller återvinning. Vi anser också att det finns behov av att förtydliga i lagtexten krav på insamlingssystemet kring främjande av förberedelse för återanvändning och materialutnyttjande. Detta så att det sker på ett sätt som blir användbart för aktörer som återanvänder eller återvinner textilavfall. Den planerade plockanalysen som ska genomföras för att ta fram nuläget bör inkludera en kvalitativ analys, där minst fibersort finns med.

Bakgrund

Om Södra

Södra är ett kooperativ som samlar 53 000 familjeskogsbrukare i södra Sverige. Tillsammans har man under drygt 80 år byggt upp en internationell skogskoncern som tar tillvara på alla delar av trädet för att skapa värden åt skogsgården. Skogsråvaran förädlas till barr-, löv- och textilmassa, sågade trävaror, korslimmat trä, förädlade trävaror för husbyggnation, samt energiprodukter (inklusive förnybar energi som säljs till el- och fjärrvärmenät) och råvara till biodrivmedel.

Från det linjära till det cirkulära

Södra har skapat världens första storskaliga process för återvinning av textilavfall av blandmaterial. Genom att kombinera cellulosa från trä med återvunnet textilavfall gör vi en dissolvingmassa som är färdig att användas för tillverkning av nya textilvaror.

DATUM
2021-03-17TJÄNSTESTÄLLE, HANDLÄGGARE
Annica Larsson AhlstedtDnr M2020/02005Dnr
2020/02005

En av de största utmaningarna när det gäller återvinning är att olika textilmaterial är blandade. I vår process kan vi separera bomull och polyester i polycotton, en av världens mest använda textiltyper. Vår bedömning är att vi står inför många lösningar och tekniska genombrott inom textilbranschen med syfte att skapa cirkulära flöden, vilket kan påskyndas och stärkas genom politiska styrmedel.

På sikt kommer inte jordens resurser att räcka till för att möta en ökad efterfrågan på jungfrulig fiber. Ett tydligt producentansvar för textil utgör en del i omställningen till en cirkulär ekonomi, men ytterligare styrmedel och initiativ behövs; politiska, branschgemensamma och branschöverskridande liksom konsumentdrivna. Målet måste vara att minska inflödet av ny fiber i de textila värdekedjorna.

1.2 Förslag till förordning om producentansvar för textil (*Producentansvar för textil sid 55-68*)

Nedan listas de förslag på ändringar som föreslås av Södra. I de fall nya skrivningar av lagtext föreslås anges de med understrykning.

Ändringsförslag 1

I 1§ 1 saknas återvinning i syftet.

Förslag till text:

1§ Denna förordning syftar till att

1. Främja åtgärder som ökar återanvändningen och återvinningen av textil och minskar mängden textil som blir avfall.

Motivering: Volymerna av textilt avfall i Sverige är stora (nettoinflöde av 141 100 ton nya textilier 2019 (*Producentansvar för textil, sid 131*)) i kombination med att möjliga återanvändnings- och återvinningsaktörer idag har begränsad verksamhet gör att både återanvändning och återvinning bör främjas och inkluderas i syftet.

Ändringsförslag 2

I 16§ anser vi att även fiberåtervinnande aktörer bör ingå i de aktörer för vilka krav på tillstånd inte föreligger.

Förslag att lägga till en punkt 6. i listan enligt:

6. Fiberåtervinnande aktörers insamling av textilavfall

Detta påverkar även skrivningen i 39§, där skrivningen bör ändras till:

39§ Den som driver ett insamlingssystem som enligt 16§ andra stycket 4, 6 inte kräver tillstånd...

Motivering: I utredningen anges det tydligt en ambition att behålla de insamlingsmodeller som redan finns idag (*Producentansvar för textil, sid 194*). Södra genomför idag en insamling och ser det därför som skäligt att tas med i 16§. I tillägg ser vi enligt tidigare resonemang ett stort behov av olika metoder för hantering av de

DATUM
2021-03-17TJÄNSTESTÄLLE, HANDLÄGGARE
Annica Larsson AhlstedtDnr M2020/02005Dnr
2020/02005

stora volymer textil som sätts på marknaden, vilket gör att vi ser att fiberåtervinning borde likställas med remake avseende hantering av insamlat material i 39§.

Ändringsförslag 3

I 18§ 5 anges att insamlingen ska bedrivas på ett sätt som främjar förberedelse för återanvändning och materialutnyttjande. Vi anser att det behöver förtydligas med ytterligare beskrivning och krav för att säkerställa att det insamlade materialet kan användas för återanvändning eller återvinning. Förtydligande bör tas fram i dialog med berörda aktörer inom återanvändning, remake och fiberåtervinning.

Motivering: Det är viktigt att inte hamna i ett läge, där insamlingsmålen nås, men inte hanteringsmålet med följd att textilavfallet inte går att återanvända eller återvinna. Därför bör det framgå med tydlighet de krav som återanvändnings-, remake- respektive återvinningsaktörer ställer för att kunna ta hand om textilavfallet.

Ändringsförslag 4

I 42§ beskrivs Mål för insamling och återvinning. Vårt förslag är att plockanalysen som ska genomföras 2022 inte bara ska ge svar på hur många kilogram textilavfall som samlas in, utan också utgöra en kvalitativ analys med svar på vilka volymer (antal kilogram) som är möjliga för återanvändning respektive återvinning. Kriterier för denna kvalitativa analys bör fastställas och minst innehålla fibersort.

Motivering: För att kunna utveckla och etablera metoder för återanvändning och återvinning behövs det data på hur textilavfallet är sammansatt. Fibersort är en viktig parameter som avgör möjligheter för återvinning.

I detta ärende har följande personer från Södra deltagit.

Annica Larsson Ahlstedt, Projektledare OnceMore® har berett frågan. Johannes Bogren, Vice President Södra Cell Bioproducts och Marcus Svensson, Head of Public Affairs har deltagit i den slutliga handläggningen.
